

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

17. juni 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 312 (Alm. del) af 19. maj 2021 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere besvarelsen af FIU alm. del - spørgsmål 66 med ny gennemført politik, og opdatere svaret således, at det både inkluderer virkninger i 2025 og 2030?

Svar

Nedenfor er der foretaget en opdatering af BNP-virkningerne af politiske tiltag gennemført efter regeringsskiftet i 2019, jf. *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 66 (Alm. del) af 20. november 2020*. De skønnede BNP-virkninger er vist i 2025 og 2030.

Politiske tiltag kan påvirke strukturelt BNP – såvel positiv som negativt – via ændret arbejdsudbud (strukturel beskæftigelse) og ændret produktivitet. Ændringer i arbejdsudbuddet opgøres i fuldtidspersoner (afrundet til nærmeste 50 personer) og ændringer i produktivitet opgøres i mia. kr.

Samlet set vurderes politiske tiltag gennemført siden folketingsvalget i 2019 at reducere strukturelt BNP med ca. 0,5 pct. i 2025 og ca. 0,6 pct. i 2030. Et lavere arbejdsudbud reducerer strukturelt BNP med ca. 0,5 pct. i 2025 og 2030, mens lavere produktivitet reducerer strukturelt BNP med ca. 0,1 pct. i 2025 og i 2030.¹

I forhold til det tidligere svar er de samlede virkninger på BNP i 2025 af nogenlunde samme størrelsesorden.

I *tabel 1* er vist de enkelte tiltag, der er gennemført siden folketingsvalget i 2019 og som ved ændringer i arbejdsudbuddet påvirker strukturelt BNP. Effekterne på arbejdsudbuddet af de enkelte tiltag er opgjort i 2025 og 2030 på linje med tidligere opgørelser. Det skal bemærkes, at der er usikkerhed knyttet til vurderingerne.

Det er navnlig den nye ret til tidlig pension, inkl. den udvidede adgang til seniorpension, der skønnes at reducere arbejdsudbuddet svarende til ca. 9.800 fuldtidspersoner i 2025 og ca. 9.350 fuldtidspersoner i 2030. Indførelsen af den nye ret til

¹ Tallene er afrundede, hvorfor totalen kan afvige af summen af de to effekter på strukturelt BNP.

tidligere pension skal imidlertid ses i lyset af den generelle forhøjelse af tilbagetrækningsalderen, der er indført med *Velfærdsaftalen*, 2006 og *Aftale om senere tilbagetrækning*, 2011.

Virkningerne fra gennemførte tiltag, herunder den nye ret til tidlig pension, er indarbejdet i den seneste mellemfristede fremskrivning i *Danmarks Konvergensprogram 2021*, april 2021, hvori det vurderes, at arbejdsudbuddet vil stige med i størrelsesordenen ca. 12-13.000 personer årligt i perioden 2021-2025. Ståstedet for dansk økonomi er således stærkt og sundt. Hertil kommer, at regeringen har varslet en ny kurs for reformpolitikken og senere i år vil fremlægge forslag, der kan styrke beskæftigelsen varigt.

Regeringen har derudover med nedsættelsen af Reformkommissionen (Kommission for 2. generationsreformer) igangsat et arbejde med 2. generationsreformer, der blandt andet skal medvirke til bedre integration af indvandrere på arbejdsmarkedet, nedbringelse af gruppen af passive unge og bedre overgang mellem uddannelse og job mv. Der er et vigtigt potentiale for øget beskæftigelse forbundet med sådanne reformer. Der er imidlertid ingen lette løsninger, og 2. generationsreformer kræver derfor et grundigt forarbejde.

Tabel 1**Enkelte tiltag, der påvirker den strukturelle beskæftigelse siden folketingsvalget i 2019**

Fuldtidspersoner	2025	2030
FFL20, heraf	400	400
Midlertidigt børnetilskud ¹⁾	0	0
Fastholdelse af loft i aktiesparekontoen	-50	-50
Forhøjelse af tobaksafgifterne	500	500
Aftaler om finansloven for 2020 (marginal effekt ift. FFL20), heraf	-1300	-1300
Annullering af loft over dobbeltuddannelse	-1.200	-1.200
Afskaffelse af opholdskrav for ret til dagpenge	-350	-350
Forhøjelse af tobaksafgifter til en pris på 55 kr. i 2020 og 60 kr. i 2022 ^{2,3)}	400	400
Afgift på væsker til e-cigaretter	0	0
Lempeligere regler for elbiler	0	0
Forhøjelse af loft over aktiesparekontoen	50	50
Stramme beskatning af leasede firmabiler ⁴⁾	0	0
Tredobling af afgifterne på bæreposer og engangsservice	0	0
Forhøjelse af afgifter på væddemål og onlinekasino	-100	-100
Indeksering af afgifter fra marts 2020	-50	-50
Genindførelse af afgifter på PVC-folier (fordobling) og PVC og ftalater	0	0
Genindførelse af registreringsafgift på fly	0	0
Andre tiltag, heraf	-300	-100
Dagpenge til selvstændige	-200	0
Sorgorlov	-100	-100
Forhøjelse af energiafgiften for brændsler til rumvarme	-50	-50
Nedsættelse af elvarmeafgiften	50	50
Modernisering af momsreglerne	50	50
Opkvalificeringsaftaler ⁵⁾	0	0
Aftale om en ny ret til tidlig pension⁶⁾	-9.800	-9.350
FL21 (herunder delaftaler), heraf	600	100
Aflysning af den forudsatte indeksering af visse punkt-afgifter (FFL21)	50	50
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten	550	50
I alt	-10.400	-10.300
Isolerede BNP-virkning, mia. kr.	-11½	-11¼
Isolerede BNP-virkning, pct. af BNP	-0,5	-0,5

Anm.: Virkningen af enkelte tiltag er afrundet til nærmeste hele antal 50 personer. Totalen er afrundet til nærmeste hele antal 100 personer. Der er undtagelsesvist medtaget delelementer, som har virkning på under 100 personer. For en række initiativer vurderes en yderst begrænset eller fraværende virkning på arbejdsudbuddet. Disse initiativer er angivet med 0 for at synliggøre, at der er taget stilling til initiativets virkning.

- 1) Der er negative strukturelle virkninger på kortere sigt. Den varige virkning skal ses i sammenhæng med at tiltaget er midlertidigt.
- 2) Inkl. forhøjelse af afgift på cigarillos mv.
- 3) Virkningerne på arbejdsudbud tager højde for forbrugs- og grænsehandelsgevinster som følge af en afgiftsforhøjelse
- 4) Forudsat virkning for aftaler, der indgås efter 1. januar 2020.

- 5) 2025 og 2030-virkningen opgøres til 0 personer, mens den varige virkning opgøres til -100 personer.
- 6) Omfatter også andre deelelementer i aftalen, herunder skattefri efterlønsudmeldelse, lempelse af arbejdstidskrav for seniorpension og finansering.

Kilde: Finansministeriet.

I forhold til initiativerne bemærkes det, at der på linje med sædvanlig praksis indregnes virkningen af tiltag, hvor der er tilstrækkeligt empirisk grundlag mv. for at vurdere effekten. I forbindelse med FL20 blev der gennemført tiltag inden for international rekruttering, hvor der kan være en positiv virkning på arbejdsudbuddet, men hvor der ikke på forhånd kan opgøres en virkning. Det gælder fx en ny positivliste for faglærte og en udvidelse af etableringskortordningen for nyuddannede udlændinge, der må forventes at bidrage til en forøgelse af arbejdsudbuddet.

Eventuelle positive arbejdsudbudseffekter, som ligger ud over det, der kan indregnes på forhånd, vil isoleret set styrke de offentlige finanser. Sådanne effekter vil blive afspejlet i de løbende vurderinger i *Økonomisk Redegørelse* og i opdaterede mellemfristede fremskrivninger i takt med, at de positive effekter på beskæftigelsen og de offentlige finanser kan konstateres. Tilsvarende vil gøre sig gældende for mulige negative effekter, som det ikke på forhånd er muligt at skønne over med tilstrækkelig sikkerhed.

I *tabel 2* er vist de tiltag, der påvirker strukturelt BNP via ændret produktivitet. Det er navnlig finanselementerne fra ret til tidlig pension, der reducerer produktiviteten. Produktiviteten påvirkes navnlig positivt af løftet af rammen for offentlige investeringer, der via et højere offentligt kapitalapparat øger produktiviteten.

I forhold til virkningen på BNP bemærkes det, at *Aftale om Nordsøens fremtid (2020)* ikke påvirker strukturelt BNP i 2025, men skønnes at reducere strukturelt BNP med knap 0,1 pct. af BNP i 2030. BNP-effekten dækker over en aflysning af 8. udbudsrunde (tilladelse til efterforskning og indvinding i et område i Nordsøen) samt en slutdato for olie- og gasindvinding i Nordsøen i 2050. Det bemærkes, at effekten ikke er varig, da tilladelserne, der påvirkes ved et stop for udvinding i 2050 ikke løber uendeligt.

Tabel 1
Gennemførte initiativer med konsekvenser for produktiviteten siden folketingsvalget 2019

Mia. kr. (2021-niveau)	2025	2030
Finansloven 2020 (afgifter) ¹⁾	-0,1	-0,1
Løft af rammen for investeringer	1,7	1,7
Aftale om en ny ret til tidlig pension ²⁾	-3,4	-3,4
Klimaaftale for energi og industri ³⁾	0,6	0,6
Klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulær økonomi ⁴⁾	0,5	0,5
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten ⁵⁾	-0,5	-0,5
Finansloven 2021 (afgifter) ⁶⁾	0,0	0,0
Aftale om grøn skattereform ⁷⁾	0,0	0,0
Aftale om Nordsøens fremtid ⁸⁾	0,0	-1¼
Bæredygtighedskriterier for biomasse fra skovbrug og landbrug ⁹⁾	-0,1	-0,1
I alt	-1,2	-3,0
I alt, pct. af strukturelt BNP	-0,1	-0,1

Anm.: Totaler kan afvige fra summen af enkeltelementer som følge af afrunding. Der kan være initiativer med væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser i perioden januar 2021 – juni 2021, som dermed kan påvirke strukturelt BNP gennem produktivitet, men som ikke fremgår af tabellen. Det skyldes, at der endnu ikke er en endelig opgørelse over alle initiativer i perioden. Eventuelle initiativer vil indgå i senere opgørelser.

1) BNP-effekten omfatter en tredobling af afgiften på bæreposer og engangsservice, forhøjelse af tobaksafgift, forhøjelse af afgift på væddemål og onlinekasino samt indeksering af en række afgifter (fx tinglysningsafgiften).

2) BNP-effekten omfatter et løft over fradraget i selskabsskatten for høje lønninger og et samfundsbidrag fra den finansielle sektor. Disse tal indgik i BNP-virkningerne fra ændret arbejdsudbud i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 66 (Alm. del) af 24. november 2020*.

3) BNP-effekten omfatter et positivt bidrag fra modernisering af produktions- og forbrugerbindinger samt en nedsættelse af elvarmeafgiften samt et negativt bidrag fra en forhøjelse af rumvarmeafgiften.

4) BNP-effekten omfatter en udbudsbaseret løsning i affaldsforbrændingssektoren.

5) Den negative effekt stammer fra den kilometerbaserede afgift på lastbiler. Det bemærkes, at det ikke er muligt at skønne over de varige produktivitetseffekter af CO₂-fortrængningskravet for VE-brændstoffer samt ændringerne i bilafgifterne. Det skal blandt andet ses i lyset af, at skønnet er meget afhængig af bilparkens sammensætning over tid i fravær af tiltagene. Det vurderes, at der er mærkbare negative produktivitetseffekter forbundet med initiativerne som følge af højere brændstofpriser og bilafgifter, så længe der er fossile biler.

6) Den neutrale effekt dækker over en negativ produktivitetseffekt fra forhøjelsen af energifgifter, som opvejes af en positiv produktivitetseffekt fra forhøjelsen af småaktivgrænsen. Regeringen og aftalepartierne bag *Aftale om grøn skattereform* har aftalt, at der efter 2025 vil være et provenu fra afgiftsstigningerne i den grønne skattereform, der tilbageføres til virksomhederne og i videst muligt omfang målrettes de hårdst belastede brancher. Dette provenu forventes først at blive udmøntet i den næste fase af den grønne skattereform, men udmøntningen kan potentielt modvirke den negative effekt.

7) BNP-effekten omfatter en negativ effekt fra forhøjelsen af vandafgiften samt en positiv effekt fra en aflysning af den forudsatte indeksering af punktafgifter.

8) BNP-effekten dækker en aflysning af 8. udbudsrunde (tilladelse til efterforskning og indvinding i et område i et Nordsøen) samt en slutdato for olie- og gasindvinding i Nordsøen i 2050. Det bemærkes, at effekten ikke er varig, da tilladelse, der påvirkes ved et stop for udvinding i 2050 ikke løber uendeligt.

9) Kravene stammer fra *Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål mv.*

Kilde: Finansministeriet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister